

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 107/2019 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Elli Nieminen, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Uudenmaan TE-toimisto
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry
- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsopimuslakia, merityösopimuslakia, kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan, että työsopimuslakiin, merityösopimuslakiin ja kunnallisesta viranhaltijasta annettuun lakiin palautettaisiin niistä vuonna 2017 kumotut säännökset työnantajan velvollisuudesta ilmoittaa työntekijöiden irtisanomisesta työ- ja elinkeinotoimistolle, kun irtisanottavia työntekijöitä on vähintään kymmenen, sekä velvollisuudesta ilmoittaa irtisanottavalle työntekijälle tämän oikeudesta työllistymissuunnitelmaan. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin tehtäisiin edellä todettuihin säännösehdotuksiin liittyvä muutos sekä eräs tekninen muutos.

Valiokunnan mietintö TyVM 1/2020 vp

Esityksen tavoitteena on parantaa työ- ja elinkeinotoimistojen tiedonsaantia ja ennakointimahdollisuuksia niiden toiminta-alueella tapahtuvista vähintään kymmentä työntekijää koskevista irtisanomisista ja niistä seuraavista tarpeista julkisille työvoima- ja yrityspalveluille sekä lisätä työntekijöiden tiedonsaantia julkisista työvoima- ja yrityspalveluista irtisanomistilanteessa. Esityksen taustalla on työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kesäkuussa 2019 julkaisema sopimus vuoden 2017 eläkeuudistuksen jatkoneuvotteluihin liittyvistä asioista.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2020.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan, että työnantajan ilmoitusvelvollisuutta TE-toimistolle ja irtisanotuille työntekijöille, kun irtisanottavia on vähintään kymmenen, koskevat vuonna 2017 kumotut säännökset palautetaan työsopimuslakiin, merityösopimuslakiin ja kunnallisesta viranhaltijasta annettuun lakiin. Lisäksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi mainittuihin säännöksiin liittyvä muutos ja muutoksenhakusäännöstä koskeva tekninen muutos.

Säännösten kumoamisen tarkoituksena vuonna 2017 oli keventää erityisesti niiden työnantajien hallinnollista taakkaa, jotka työllistävät säännöllisesti alle 20 työntekijää. Valiokunta toteaa, että kumotut säännökset koskivat kuitenkin myös vähintään 20 työntekijää työllistäviä ja siten yhteistoimintalain soveltamisalan piiriin kuuluvia yrityksiä. Valtakunnallisessa Yhteistyöllä muutosturvaa -koordinaatiohankkeessa (HE:n s. 4) TE-toimistoilta saadun palautteen mukaan säännösten kumoamisen jälkeen yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksena tai muutoin toteutettavista vähintään kymmentä työntekijää koskevista irtisanomisista on saatu TE-toimistoihin aiempaa vähemmän tietoa, mikä on heikentänyt TE-toimistojen mahdollisuuksia ennakoida työllisyyspalveluiden tarvetta.

Säännösten palauttamisen tarkoituksena on parantaa TE-toimistojen tiedonsaantia vähintään kymmentä työntekijää koskevista irtisanomisista toiminta-alueellaan. Tavoitteena on, että työnantajien ilmoitusten ansiosta TE-toimistot pystyvät nykyistä paremmin ennakoimaan julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden, kuten työvoiman osaamisen kehittämisen, tarpeen alueellaan ja koko maassa. Lisäksi muutos parantaa työntekijöiden tiedonsaantia julkisista työvoima- ja yrityspalveluista irtisanomistilanteessa.

Valiokunta pitää esityksessä ehdotettuja säännöksiä työllistymisen edistämiseksi tarpeellisina ja kannatettavina ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina. Samalla se kuitenkin huomauttaa, että pitkäjänteinen yritystoiminta edellyttää vakaata säädösympäristöä ja että lainsäätäjän on siksi viisasta pidättäytyä tekemästä muutoksia kovin tiheään.

Valiokunnan mietintö TyVM 1/2020 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 107/2019 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen.

Helsingissä 25.2.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anna Kontula vas
varapuheenjohtaja Katja Taimela sd
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Anders Norrback r
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Ruut Sjöblom kok
varajäsen Noora Koponen vihr
varajäsen Mikko Lundén ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen